
Plan van aanpak Quick scan Gemeenterekening 2008

28 oktober 2009



Rekenkamer Maastricht

Samenstelling:

Mevrouw dr. Klaartje Peters

De heer Mathijs G.M.M.W. Mennen RA (voorzitter)

De heer drs. Ton A.M.J. Dreuw RC

De heer drs. Jan-Willem A. van Giessen

De heer drs. Karel van der Esch

Secretaris:

Mevrouw drs. Resy Delnoy

Secretariaat:

Correspondentieadres: Wilhelminasingel 44-M, 6221 BK Maastricht

Telefoon: 043-325 6075 / 06 1563 7938

E-mail: secretariaat@rekenkamermaastricht.nl

Inhoudsopgave

1	Aanleiding	4
2	Doel- en vraagstelling van het onderzoek	4
3	Normenkader	5
4	Aanpak van het onderzoek	5

1 Aanleiding

Het belang van de Gemeenterekening¹ als verantwoordingsdocument van het College aan de Raad is groot. Dit document moet de Raad de benodigde informatie bieden om het beleid van het College te controleren en het beleid waar nodig bij te sturen of aan te passen.

Naar aanleiding van discussies tijdens de raadsbehandeling van de Gemeenterekening 2008 en de Kaderbrief 2009 heeft de raad besloten de raadswerkgroep, die afgelopen jaren aanbevelingen heeft gedaan ten aanzien van de inzichtelijkheid van de Programmabegroting, in het najaar van 2009 opnieuw bijeen te brengen om te zien of er verbeteringen in jaarstukken en andere (financiële) (verantwoordings)documenten wenselijk zijn.

Vanwege het belang en met het oog op de (aanstaande) discussie over de inzichtelijkheid van de rekening heeft de Rekenkamer Maastricht besloten een beknopt onderzoek (quick scan) naar de kwaliteit van de beleidsinformatie in de Gemeenterekening te doen. De bevindingen zullen worden meegegeven aan de raadswerkgroep.

2 Doel- en vraagstelling van het onderzoek

Om het budgetrecht goed te kunnen uitoefenen, heeft de gemeenteraad informatie nodig over het gevoerde beleid en beheer (de realisatie van de begroting). De rekenkamer wil met dit onderzoek suggesties doen voor verbetering van de verantwoordingsinformatie in de Gemeenterekening. Het onderzoek richt zich op de meest recente Gemeenterekening, te weten die over 2008. De centrale onderzoeksvraag luidt:

Biedt de Gemeenterekening 2008 voldoende en kwalitatief goede verantwoordingsinformatie om de Raad zijn controlerende en kaderstellende rol te laten vervullen?

De rekenkamer richt het onderzoek voornamelijk op de programmaverantwoording. Verder kijkt de rekenkamer uitdrukkelijk niet naar die aspecten van de jaarstukken waar de accountant jaarlijks een oordeel over geeft. De accountant kijkt primair naar de juistheid van de in de jaarrekening opgenomen informatie, terwijl de rekenkamer primair zal kijken naar de bruikbaarheid van de verantwoordingsinformatie ten behoeve van de raad. Voor dit onderzoek betekent dit dat de rekenkamer niet kijkt of de Jaarrekening voldoet aan de eisen uit het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies (BBV).

¹ In de gemeente Maastricht worden jaarstukken uitgebracht onder de naam 'Gemeenterekening'. Die bevat het Jaarverslag en de Jaarrekening. Het Jaarverslag bestaat op zijn beurt uit de Programmaverantwoording en de verplichte paragrafen.

3 Normenkader

Afgeleid van de doelstelling van het onderzoek, namelijk het beoordelen van de bruikbaarheid van de verantwoordingsinformatie in de Gemeenterekening, hanteert de rekenkamer de volgende normen in het onderzoek:

Norm 1a: De informatie in de programmaverantwoording biedt inzicht in de (mate van) realisatie van doeleinden van de programmabegroting. Anders gezegd: er is een goede aansluiting tussen programmabegroting en programmaverantwoording. Kern daarvan zal zijn of de programmaverantwoording antwoord geeft op de drie W-vragen: wat wilde de gemeente bereiken? Wat heeft ze daarvoor gedaan? Wat heeft dat gekost?

Norm 1b: de informatie in de programmaverantwoording biedt inzicht in de (mate van) realisatie van de voorgenomen activiteiten in de programmabegroting.

Norm 2a: De informatie in de programmaverantwoording biedt inzicht in de oorzaken van relevante verschillen tussen beoogde en gerealiseerde doeleinden.

Norm 2b : De informatie in de programmaverantwoording biedt inzicht in de oorzaken van relevante verschillen tussen voorgenomen en gerealiseerde activiteiten.

Norm 3: Er wordt ook in financiële zin over doelrealisatie gerapporteerd. Anders gezegd: baten en lasten zijn per doelstelling of subdoelstelling van de programmabegroting zichtbaar gemaakt.

Norm 4: De verantwoordingsinformatie is zelfstandig leesbaar en overzichtelijk en begrijpelijk gepresenteerd.

Uit de programmaverantwoording zullen enkele programma's worden geselecteerd. Deze programma's worden bestudeerd en getoetst aan het hierboven geschetste normenkader. De RKM zal dus niet de hele programmaverantwoording onderzoeken.

4 Aanpak van het onderzoek

De Rekenkamer onderscheidt de volgende fasen in dit onderzoek:

1. Voorbereiding -> Plan van aanpak
2. Informatievergaring -> Noodzakelijke informatie bij elkaar gebracht
3. Informatieverwerking -> Nota van Bevindingen
4. Conclusies en aanbevelingen -> Eindrapportage
5. Rapportage -> Aanbieden eindrapport

Het betreft hier een relatief licht onderzoek. In haar Reglement van Orde stelt de rekenkamer dat lichte onderzoeken een beperkte reikwijdte en/of diepgang en een relatief korte doorlooptijd hebben. Bij een dergelijk onderzoek kunnen bepaalde stappen niet dan wel beperkt worden uitgevoerd. Bepaalde fasen kunnen worden overgeslagen of gelijktijdig worden doorlopen. Dat betekent in dit geval dat de fase van de informatievergaring beperkt zal zijn (beperkte schriftelijke documentatie en mogelijk een interview met de verantwoordelijke ambtenaar) en dat de rekenkamer geen ambtelijke wederhoor en/of geen bestuurlijke reactie zal vragen aan het eind van fase 3 en 4. De rekenkamer overweegt om de bevindingen en voorlopige conclusies met de portefeuillehouder en de raad te bespreken, alvorens het definitieve rapport vast te stellen.

Planning van het onderzoek

Fase	Planning 2009	Tijdsbesteding (dagen)
1. Voorbereiding	Oktober	1
2. Informatievergaring	Oktober	1
3. Informatieverwerking, analyse en opstellen Nota van Bevindingen	November	3
4. Opstellen eindrapportage	November	1
5. Toezending aan Raad en officiële aanbieding	November	-
Totaal		6 dagen

De plenaire bijeenkomsten van de rekenkamer en de uren gemaakt door de secretaris zijn in deze raming niet verdisconteerd.